

„Soča“ izhaja vsako saboto in velja s pošto prejeman ali v Gorici na dom pošiljana za družabnike polit. društva „Soča“:

Vse leto f. 4.—
Pol leta „ 2.—
Četrť leta „ 1.10

Za nedrušabnike:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrť leta „ 1.20

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici pri Paternoliju in Soharju; v Trstu v tobakarnicah „Via del Belvedere 179“ in „Via della caserma 60.“

SOČA

Pri oznanilih se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr., če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat.

Za večje črke po prostoru in vsaki pot 30 kr. za kolek.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredniku: Viktorju Dolencu v Gorici, Contrada della croce 233, poleg preture, kjer se neha tudi upravnistvo. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri urednistvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Volitve za kupčijsko zbornico.

Pri volitvah se začne politično ali ustavno življenje, to je stara, povsod znana in priznana istina. — Iz tega sledi, da je le tisti narod politično zrel, kateri se marljivo udeležuje vseh volitev v razne svoje zastope. —

Pa ni še zadosti, da se jih udeležuje brez vsacega razuma, ter da glasuje za prvega, ki se mu pride lizat; ampak treba je, da se pri volitvah podvrže disciplini, in da tako voli, kakor zahtevajo sklepi in interesi njegove stranke. — Mi goriški Slovenci ne poznamo druge stranke, nego našo narodno, katera mora biti zmerom kompaktna in edina, kadar se bojuje za svoje narodne pravice proti staremu sovragu, kakor so naši Italijani in Italijanissimi na Goriškem, kateri nam hočejo vzeti vse naše pravice, našo narodnost in kateri nam vsaki dan pravijo, da nijnamo pravice, živeti kod narod, ampak, da se moramo udati njih kulturi, to je, da se moramo poitalijančiti. —

Mi to italijansko domišljijo uže dolgo časa krèpko odbijamo, ker smo si svesti, da je naš narod v vsakem obziru bolj zmožen in hrani v sebi več kulturnih elementov, nego oholo lahonstvo na Goriškem, katero nijma prave podlage in se nabira le iz goriškega „filisterstva.“ — Kot političen faktor pa so naši lahoni prave ničle, s katerimi se ne da računati. — To so posebno s tem pokazali, da so vse svoje nade stavili na enega samega človeka in da še dandenes kričé: „Le čakajte, bo prišel F. in ta Vam bo uže pokazal, če je Gorica italijanska ali ne.“ — Oni tedaj pričakujejo Mesija, kakor Izraelci in to je nam prav in hasljivo. —

Pri takih razmerah bi se ne bilo čuditi, da bi si naš narod na Goriškem še večje politične prednosti pridobil, kakor si jih je dozdej in da bi uže v kratkem tó zadobil, kar mu od

začetka po pravici gre, namreč večino v dež. zboru goriškem. — A k temu je treba marljivosti, političnega razuma in discipline. — Posebno so naši župani poklicani, da širijo med narodom te zadnje lastnosti ter da ga spodbujajo k političnemu delovanju. —

Naša dolžnost pa je, da narod učimo in da mu pokažemo način, kako je mogoče, da si priborimo častno zmago. — Povod k temu razmišljevanju dale so nam večeraj dovršeno volitve v kupčijsko zbornico. —

Važnost teh volitev in sploh kupčijske zbornice je še tako malo poznana med našim narodom, da se je kar čuditi, ko še od županov slišimo: „Mi volimo, kakor nam nasvetujejo kupčijska zbornica, ali njeni poverjeniki, kaj smo mi vedeli, da se tudi narodna stranka peča za te volitve itd.“

In vendar je znano in mora posebno županom znano biti, da kupčijska zbornica voli 2 poslanca v deželni zbor in da tedaj nij enako, če sedi Slovenec ali Italijan v kupčijski zbornici. —

Kakor pred 3. mi leti, se je tudi letos na naši strani tajno agitovalo, da bi spravili zopet nekoliko naših v kupčijsko zbornico; znana rodoljuba in narodna voditeljja gg. dr. Lavrič in dr. Tonkli sta pisala do vseh tistih narodnih županov in tudi do nekaterih č. g. duhovnov, v katerih srenji je bil kak volilec za kupčijsko zbornico, blizo tako-le:

Velečastiti gospod!

30. t. m. bodo dopolnitve volitve za kupčijsko zbornico naše kronovine.

Letos izstopi polovica (10 udov) iz zbornice in ti se morajo nadomestiti v sledečem redu:

I. razred, v katerem so vsi mali in veliki trgovci, voli 4, in sicer 3 iz mesta, 1 pa iz okolice in okrajev.

II. razred, veliki obrtniki (fabrikanti) voli 2, 1 v mestu, 1 v okrajih. —

III. razred, h katerim spadajo vsi mali obrtniki, voli 4 in sicer morajo biti vsi 4 v mestih stalni.

Vsak volilec dobi po dotični županiji zaznamek vseh volilcev svojega razreda in volilen list, „Carta di legittimazione“, na katerega zapiše 4. kandidate in ga potem podpisane pošle volilni komisiji.

Vsak volilec sme le v svojem razrodu in samo tako kandidate voliti, kateri imajo v ravno tistem razrodu aktivno volilno pravico in so na dotični listi vpisani pod „collegibili“; če drugače voli, je volitev nevoljavna. —

Opozorujemo Vas na važnost teh volitev in smo gotovi, da to spoznavši, nam ne boste odrekli Vaše pomoči, katera zamore veliko koristiti narodni reči. Omenjena zbornica voli, kakor Vam znano 2. poslanca v dež. zbor, in če se nam Slovincem posreči, da spravimo večino naših v kupčijsko zbornico, potem je gotovo, da dobimo večino tudi v dež. zboru, kar bi odločilo zmago našo pravično narodno reči.

Naših imamo zdaj uže 4. v zbornici; ti 4. niso bili izžrebani, ampak ostanejo še 3. leta udje zbornice.

Lehko pa se zgodi, da letos v prvem in tretjem razredu zmagamo, in da bode v zbornici sedelo 12. naših proti 8. Italijanom.

Ali k temu je treba velike edinosti; noben Slovenec ne sme volitve zamuditi in vsak mora ravno tiste kandidate voliti, ktere Vam tukaj na koncu naznanjamo. Prilagamo Vam pa tudi listek, na katerem so vpisani po razredih vsi volilci vaše občine.

Vsak volilec naj vpiše 4 nasvetovane kandidate na svoj volilen list, naj ga potem podpiše, pa Vam izroči. Če kdo ne zna pisati, naj ga kak drugi podpiše in naj se podpiše tudi 2. prič.

Kadar boste imeli vse liste napolnjene in podpisane pošlite jih nam najkasneje do 30. t. m., ker drugače bi bilo prekasno.

Da ne postanejo pozorni naši sovražniki, je treba da se vse na tihem vrši; priporočujemo Vam tedaj naj večjo tajnost.

Prosimo Vas, delajte kar je v Vaši moči, da nam vse volilne liste iz Vašega kraja pošlete, ker tu gre za narodno reči, našo čast in za naše osvobodjenje.

Z velikim spoštovanjem

Dr. Lavrič — Dr. Tonkli.

LISTEK.

Odprto pismo.

naznanovanci in presojevalci „Novice“

Midva bi Vam, Gospodine! odgovorila na Vaš članek v „Soči“ dne 20. Januara, v najinem časopisu, ako bi bila prepričana, da „Zora“ dohaja v vse one roke, v katere „Soča“.

Na prvo Vam izrekava hvalo za priporočitev; kar pa Vam imava na Vaše naznanilo in presojo reči, je sledeče.

Vi, Gospodine! želite, da bi urednik v bodočih listih ostreje gledal na čistoto jezika. Midva pa misliva, da na to imajo gledati pisatelji sami. To je ravno krivo bi, da večidel slovenskih pisateljev ne piše „čistega“ jezika, ker so zmerom uredniki za nje pisali. V „Novicah“ je nekdanj ta posel opravljal g. Jeran, sedaj g. Lesar, zato

*) Varovaje princip g. Tristenjaka priobčimo „odprto pismo“ brez vsake spremembe, kakoršno smo prejeli, ter omenimo, da bode g. L. v bodočem listu kratko odgovoril.

URED.

„Novice“ imajo zmerom individualen slog. V „Glasniku“ je vse predelal g. Janežič, zato smo v jem brali le Janežičev jezik, v „Zvonu“ je isto opravljal g. Stritar, in zopet nismo našli originalnega sloga raznih sodelavcev. Midva misliva, da do tega imava pravice, in da tudi ni dobro, ker, ako kedaj kdor bode v dalnjih prihodnih časih presojevali razvitek slovenskega jezika, bode edino zmožnosti urednikov pretrseval, nikakor pa raznih pisateljev.

Ako kritični bralci najdejo gramatične pogrèške, naj primejo pisatelja, urednik nemore ob ednem biti učitelj gramatike, te iščite, v srednih šolah in vseučeliščih.

Naj izvedeni jezikoslovci pišejo o pogrèških ki so se vrinoli v pisavo ednega ali drugega pisatelja, radi damo v „Zori“ takim sestavkom prostora, urednika ni sram povedati, da on ni slovensk filolog, kakor tudi niso uredniki nemških leposlovnih listov sami Grimmii.

G. L. želi, da bi Zorin lastnik časniku odločil čistejši tisek in lepši papir. Gospodine! lastnik Zorin ni slovensk Kroesus, in je že čez svojo patriotično dolžnost in čez svoje premoženje dosti-dosti žertvoval za domovino, priskočite mu z obilo naročbo na pomoč, bode se tudi v tem oziru vstreglo. On ne išče dobička, pa tudi

ne more trpeti zgubitka, začel je izdavanje tako že na „risico“ ker mu je dobro znana osoda „Glasnika“ in „Zvona“, ki sta nehati mogla zaradi ne dovoljne materialne podpore in indolencije velikega dela slovenskega beročega občinstva. Indolencije in intelorancije se ne bojiva, ker vsa si zvesta poštenih namenov, a bojiva se, da v denešnjem uzburkanem času se bode malo duš našlo, ki ljubijo lepe vede in znanosti. G. L. tudi izreka željo naj „Zora“ skrbi tudi lepo za umetnost. O kako bi rada! pa kje so delavne roke? Pisala sva na vse slovenske pisatelje, naj darujejo svoje moči tako potrebnemu literarnemu poduzetju, nekateri so obljubili, drugi se izgovarjali kakor povabljeni svati v evangelijski tretji niso niti odgovora dali. List je hvala Bogu sicer že dobil toliko naročnikov, da v tem letu se bodo vsi stroški poplačali, pa za skoz in skoz izvrstni zapopadek nemoreva biti poroka, ako bodeva mogla sama pisati. Nisva takošna „Universalgenisse“, kakoršni so bili: Goethe, Humboldt, Hammer itd., tudi še imava po svojem poklicu obilo drugih opravil. Midva nisva kriva, da lista ne vodi človek, ki bi se izključivo z literaturo pečal; takošnih časov pa, da bi slovenskega literatora edino prerediti pisateljsko pero, še ne bodeimo tako hitro doživeli.

Če bi bili vsi volilci poslali svoje volilne liste in volili, kakor sta ona dva gospoda, katera vendar zaslužita naše zaupanje, svetovala, dobili bi naši kandidatje 122 glasov v 3. razredu; vseh volilcev v 3. razredu pa je komaj 500; tedaj bi bila naša zmaga v tem razredu gotova in to toliko bolj, ker ste bili na italijanski strani 2 stranki, katere ste imeli nekoliko različne kandidate. — Tudi v prvem razredu bi se bilo morda dalo vsaj 2 kandidata v zbornico spraviti. — Pa rodoljub se trudi in obrača; mlačnost poverjenikov pa obrne in sicer prav narobe. — Namesto 200 volilnih listov, jih je priromalo samo kacic 80 in med temi so bili nekateri taki, da niso bili, kot za domačo rabo.

Tako na priliko je poslal nek župan in ud kupčijske zbornice nekoliko listov, v katerih so bili napisani vsi drugi kandidatje, nego nasvetovani; kandidate za tretji razred je pahnil v prvi in narobe. —

Spet od drugod so prišli, namesto pravih volilnih listov, neki „flekci“ na katerih so bili spisani kandidatje I. in III. razreda. — Iz Tomina, Bovca, iz večih vasi na Krasu, Lokavca, Smarnega, Dornberga nij bilo duha ni sluha; Ajdovščina ima okoli 20 volilcev, pa dolazila sta samo 2 lista; — Brdci so jih poslali tudi en par na ogled, skazenih tako, da jih je komisija zvrгла itd. —

Kdo bo razkladal vso našo mizerijo; naš up je šel po vodi in za eno britko skušnjo smo bogatejši.

Pri tej priliki pa moramo dati čast, komur gre: paša narodna duhoščina je tudi ta pot pokazala, da ljubi svoj narod in da zna za njegove potrebe; skoro povsod, kjer so bili duhovniki poverjeni za to častno borbo, je šlo prav dobro, kajti izvršili so natančno svojo nalogo in poslali največ listov.

Kličemo jim tedaj: „Na zdar“ in prepričani smo, da ostanejo narodu tudi v bodoče zvesti varuhi in dobrotniki. —

Še eno naj omenimo, katera naj bode nekaterim mlačnežem v izgled. — Iz Cervignana na Furlanskem je prišlo troje volilnih listov od 3. ondotnih Slovencev in ti so volili narodne kandidate in se interesujejo za narodno reč, dasiravno so oddaljeni od svoje slovenske domovine. —

Res je sicer, da so nas Italijani prehiteli in da so tudi po slovenskih krajih priporočevali svoje kandidate, in si volilne liste po zvijači prisvojili; a kako se mora le misliti od Slovencev, da je še tako brezumen, da sam šibo spleta, s katero ga bode Italijan tepel.

Kaj pa moramo misliti o takih županih, kakor je na priliko kanalski, kateri je očitno delal za Italijane in tako svoje srenjčane zapeljal v lastno škodo, Kanalski pozor! Kdor hoče vašo škodo ne more biti vaš župan in

Zato tudi naj slovenski pisatelji storijo svoje dolžnosti, naj ne bodo duševni aristokrati, država učenjakov se veli republika. Tudi Vas g. L. kličemo v našo kolo. Kaj g. L. piše o nekakšni „hibi“, ki bi znala lahko škodoželjnemu nasprotniku dati povod črniti naše znanstvo, ne razumimo. Ona drobtinica je posnetek iz Lichardovega Časnika (Ve Vidni 1857 str. 121) in sicer iz sestavka Osvobodovčev nejvišji vrh zeml naših. G. Lichard je bil prof. matematičko-fizičnih ved na evang. lyceum v banski Štavoici (Schemnitz), učen mož, in ni nič neumnega pisal. Zakaj nam g. L. nepove, kje „hiba“ teči? Radi jo bomo popravili. Toliko sva hotla odgovoriti na ono presodbo v „Soči“, da prijatelji „Zora“ spoznajo najino stališče. Lotila sva se prav težavnega posla in spoznava svoje slabe moči, pa prepričala sva se tudi, da ako se „Zora“ ne bode držala, bode zopet prvič dolgo časa pretetklo, predno kakošen drug leposloven in znanstven časnik na svitlo pride, toraj pomagajte nama ga zdrževati z materialno in dušno podporo, in ne iščite koj v začetku izvrstnosti in dovršenosti.

V MARIBORU 28. Januara 1872.

Lastnik in Urednik Zora.

uživati vaše zaupanje. — Dobro je, da so v Kanalu tudi dobri narodnjaki, kateri županu pot prekrizajo, kadar gre za narodno reč. —

Le od vrlih Tomincev se nam kaj čudno zdi, da niso poslali svojih listov; mi nočemo danes še nobene sodbe izreči; ampak prosimo ondotne rodoljube, da nam reč razjasnijo. —

Zadosti je tega; preskočimo tedaj na izid volitve same. — Od blizo 80 oddanih listov slovenske stranke je bilo veljavnih samo 57; tedaj so dobili naši kandidatje samo 57 glasov v 3. razredu, med tem ko so jih italijanski kandidatje dvakrat toliko imeli; pa ne pozabiti, da tudi dosti naših. — Reklo se bo morda, da se je naša stranka prekesno gapila. — Res je, da so nam Italijani v kakem kraju liste pred nosom pobrali; pa kdo je mislil, da se bodo dali naši ljudje tako lahko preslepiti. — In potem je treba tudi pomisliti, da je bila naša agitacija tajna in kot taka se nij smela 1 mesec pred časom začeti. —

Kar je zgubljeno je zgubljeno; naša dolžnost pa je, da drugič popravimo, kar smo zdaj raktivili. Zvedeli smo tudi, da je v vseh okrajih dosti tacihi ki plačujejo 3 f. obrtnine (patente) in vendar niso vpisani med volilce; v Mirnem, Ajdovščini, Tominu, Kanalu in še drugih krajih je le polovica volilcev vpisanih. — Ti volilci neupisani morajo svojo volitno pravico reklamirati, kadar pride čas zato in če bodo vsi to svojo sveto dolžnost storili, bomo imeli mi Slovenci večino volilcev in vsled tega tudi lahko večino v kupčijski zbornici in v deželnem zboru. — Potem bo tudi agitacija bolj izdatna, ker se bo lahko očitno delalo.

Naše politično društvo naj pozveda in naj daja svete povsod, ker bo imelo svoje shode zunaj Gorice, kateri so dopuščeni po novih pravilih; ono naj pozveda za neupisane volilce in naj jih spodbuja k svoji dolžnosti. — Iz okrožnice obojih rodoljubov, gg. dr. Tonkli-ja in dr. Lavriča je v kratkem razvidno, kak pomen ima kupčijska zbornica in kako se ima v ujo voliti; da se pa ta reč še bolj pojasni, bomo o svojem času prinesli tudi dotično postavo, ter jo bomo natajako razložili. —

Predélska železnica.

V novejšem času, in posebno od kar je postal de Pretis minister, je priplavalo zopet uprašanje zastran predélske železnice na površje in pričakuje se sploh, da bode uže v sedanji sesiji državnega zbora rešeno. Bolj ko kedaj poprej, polnijo se zdaj predali raznih večih časopisov s priporočili za to železnico in se svarili zoper predélsko črto, in enako se oglašajo deželni in občinski zastopi, trgovske zbornice in sploh, kogar ta zadeva kaj briga, za in zoper Predél. Naš deželni odbor in tukajšnja kupčijska zbornica sta tudi predložila državemu zboru prvi, po poslancu grofu Coronini-ju in druga po poslancu baronu Ritterju peticijo, da bi se nemudoma začela delati ta železnica. Toda te dve vlogi ste precej površni in posebno prva se v tem obziru odlikuje. Bolj zanimiva je peticija trgovske zbornice belijaške, katero priobčujemo tukaj, veliko okrajšano:

Uže dolgo pred odstopom Beneškega in tako rekoč sluteč to zgubo se je Trst oziral na predélsko črto kot najprimernišo, ker najkrajšo črto, po kateri bi, so to najvažniše zavetje avstrijskega mornarstva zvezalo sé severno zahodnimi in se zahodnimi deželami Avstrije, sé Švico, južno in zahodno Nemčijo i. t. d. Takrat se je še lahko vprašalo, ali se ima ta zveza dognati po črti, neodvisni od južne železnice, katera bi držala skozi Furlanijo ali pa čez Predél, ker so bila na obeh straneh še avstrijska tla. Po odstopu pa bi ne mogla obveljati druga, nego predélska črta, ker je po svoji nameri in kratkosti edina, katera se lahko uspešno kosa z južno železnico na severno in severo-zahodno stran in tudi z italijanskimi železnicami proti Švici, južni in zahodni Nemčiji. Zastran tega se je predélska črta prav natančno pretehtala in dotični načrti se popolnoma dovršeni.

Uže večkrat se je dokazalo, in te dni zopet v spomenici trgovske zbornice tržaške, koliko je zgubilo pomorsko trgovstvo avstrijsko s tem, da so zaostala naša najvažniša zvezna sredstva in da se utegne še zadnji ostanek v nedavnem času zgubiti, ako nas prehité v tem oziru zunanje

države. Naša lastna železnica čez Brenner, potem železnica skozi Monte-Cenis, ona katera se dela čez Gotthard in Splügen, vse te železnice katere so se večidel veliko teže delale in se še delajo, nego predélska, imajo namen, da po vsem spodbijejo avstrijsko pomorsko kupčijo z Levantom, Egiptom i. t. d. Zunanje države delajo, ko Avstrija sklepa in tudi o tem se sme reči: odločnega je svet (dem Entschlossenem gehört die Welt). Ne da se več zavriniti prepričanje, da je neobhodno potrebuo ne z enakim korakom napredovati z dragimi državami, kar n'j več mogoče, ampak samujeno po mogočnosti prehiteti.

V resnici so tudi državni možje avstrijski uže pred leti spoznali potrebo, da se neposredno zveže Beljak z morjem in na to spoznanje se opira prva misel na Rudolfovo železnico; v dotičnem koncesijskem pismu od dne 11. novembra 1866 §. 2. je izraženo, da se im' nadaljevala železnica od Beljaka do Trsta, (ali do kacega družega prekmorskega kraja) s postransko črto do deželne meje proti Vidnu tako rekoč neobhodno dopolniti in končati ta črta.

Brez tega nadaljevanja do morja ostane Rudolfova železnica mrtev trup. Pa namesto da bi to, kar so za potrebno spoznali, dovršili, jim je bilo še takrat zadosti, da so jo pripoznali v principu.

Opirajoč se na enako spoznanje je bila avstrijska vlada nedavno predložila državemu zboru načrt postavbe zastran predélske železnice; toda kakor bi se bil hotel tudi o tej stvari uresničiti pomenljivi izrek, da v Avstriji nij mogoča nobena cela misel in nobeno dovršeno dejanje, nameraval je predlog predélsko črto „za zdaj samo do Gorice“, preziraje popolnoma, da se zamore doseči zaželjeni cilj samo s celo in popolnem neodvisno črto od Beljaka do morja, kar je izrekoma spoznal tudi dotični odsek državnega zbora v nasvetovanem dostavku, da se ima predélska železnica neodvisno dognati do Trsta. Takrat se je uže za gotovo mislilo, da se bo ta tako dolgo zavlačena zadeva vendar enkrat rešila in izvršila; tola, kar smo pričakovali se nij izpolnilo; kajti, ne zadosti, da je tačas nastala kriza parlamentarično delovanje pretrgala in da je potem takem predlog, katerega je bil že odsek pretehtal in presodil, zaspal, je vrh tega časna vlada, katera je bila nastopila, nove tehnične preiskave zaukazala in s tem potrdila staro resnico, da je beljaška sovražnik dobrega.

Uprašanje zastran predélske železnice je v trgovsko političnem in v tehničnem oziru popolnoma dozorelo. (Dalje prih.)

D O P I S I.

V Gorici 1. februarja. Tako prijetno zimo uživajo le redko kje v Avstriji, kakor pri nas. Zadnje dni starega leta je nekotko pritiskal mraz in bilo se je skoro bati, da se treba letos bolje zavijati in odevati, nego po navadi; tola to je trpelo le kakih 5 dni (bilo je takrat mraza do 6 stopinj nad ničlo) in pozneje nas je še precej hladan veter malo nadlegoval; potem pa so nastopili malo da ne pomladanski, vmes mokri, ducvi in zljaj imamo že več dni prav prijazno vreme da se drzne že marsikaka cvetka na beli dan. Nij čuda, da se pri takih razmerah število bogatih tujcev v Gorici čez dalje bolj množi in da se čeravno ne v pravi in potrebni primeri, na vseh straneh mesta nove h še zidajo ter stare širijo, vzdigujejo in lepajo. Kogar nij bilo deset in več let v Gorici — je najde danes jako premenjeno, to je več in elegantnejšo. Reklo bi se lahko, da je Gorica še le zadnja leta mesto postala. K temu je pripomagal tudi čenjanje vsaj glavnih ulic, mestni vrt, olepšanje gledišča, plinova svodava in še marsikaj drugega. Pri vsem tem nijma še vsega, česar jej treba, da si stalno zavaruje svoj mestjanski značaj; in sicer se naj bolj pogreša potrebna obilnost vode in dosledno gorke in mrzle kopelji in dostojno urejenih gostilnic, ali vsaj en veči hotel, kakoršni se nahajajo po drugih, tudi manjših mestih. Voda je pač poglavitna stvar, za katero je skrbeti vsakemu vedčemu ali manjšemu kraju, posebno pa Gorici, katera ima postati po izreku slavnega statistika, barona Coernig-a, kakor Nizza, klimatično-zdravilni kraj. Sicer je naša voda, kolikor je dobivamo izpod Kronberga prav zdrava in nekdanj smo je imeli zadosti. Toda od kar se je napeljala v skoro vsa javna in privatna postopja, začela je zmanjkavati posebno o poletnem času že za vsakdanje potrebe, tako da se morajo vsi vsi vodotoki v mestu že ob 10 uri zvečer zapirati. In ta potreba bo čedalje večja postajala, v primeri, kakor se bo mesto širilo in bodo taje družine se tu nastanovale. Mestno starešinstvo pretrsa že zadosti dolgo, kako bi se moglo tej nujni potrebi v okom

priiti; več komisij je že razne veče in manjše studence v goriški okolici pregledavalo in pri Suči blizo Dolga njiva se že zemlji v dno sil, da bi se zamoglo zadosti vode zaslediti, toda, kakor slišimo, ne obetajo dosti vse do sedanje skušnje in menda bo še k. ko leto preteklo, predno se bo ne samo želji mestjanov in tujih naseljencev - ampak neobhodni potrebi goriškega mesta zadostilo. Do tistega časa pa ostane ironičen zgore navedeni izrek barona Coerniga, kajti sam zrak, podnebje (Klima) ne zdravi bolehavega človeka; za to ča biti tudi zadosti zdrave vode za pijačo in za kopolj. Menda pa bomo vendar še nov zadosten vodotok, kopolji in še narsikaj komfortablega do- doživeči, kakor smo že veliko družega; saj še Bog nij sveta v enem dnevu ustvaril!

Da naše mesto napreduje, to mora vsakdo priznati; tudi to nam je dokazalo mestno svetov- valstvo, ko je reševajo letošnji proračun mestnih nik dohodkov in stroškov. Dohodki, katere obse- gajo že znesek dosedanjih prikladov, znašajo 100.578 gl. 35/2 kr., stroški 128.777 gl. 79 kr. Da bi se založil dosledni primanjkljaj 20840 gl. 17/2 kr., je nasvetoval finančni odsek, najse vza- me primeren znesek na posodo. (Nič lože, nego na posodo jemati!) Starešinstvo je pa drugače sklenilo in sicer naj bolj modro, da bi mestjani naj manj plačevali; povikšalo je tamreč užitinski priklad in sicer pri vinu od 160 % na 240 % in pri pivu (biru) od 1 gl. 58 kr. na 2 gl. 37 kr. od vsacega vedra, kar bo doneslo skupaj nad 23.000 gold.; in vrh tega bi se imela postaviti še mitnica na cesto proti železnični postaji z letnim dohodkom 5000 gold. Zadnji sklep za- stran nove mitnice je pa deželni odbor z neu- godnima poročilom predložil c. k. namestništvu in ker je tudi med mestnim prebivalstvom splošno, čudo nejevolje vzbudil, ga je starešinstvo prekli- čalo še preden se je že začela mitnica lesenjača pod streho spravila.

Proti užitniškim nakladom so se sicer vsi tu- kajšnji krčmarji pritožili, toda deželni odbor se nij mogel gledé na pokazani premanjkljaj ozirati na njihove ugovore, marveč je priporočil vladi naj dotični sklep potrdi.

Sicer imajo vinopivci veliko veči uzrok pri- toževati se zoper povikšani priklad; kajti krč- marji bodo plačevali samo po dva novca od bo- kala, pivcem bodo pa oni ceno za štiri kebre povikšali. Gledé pijačo smo tedaj v Gorici vse- stransko tepeni: Vode premanjkuje čedalje bolj vino pa se draži. Prihodnjé še kaj o goriško- mestnih razmerah.

Trst 1. feb. (Izv. dop.) Tržaški Slovenci smo uže tako z vsemu neprilicnostimi in zatiranjem od strani Lahov in Lahonov preobloženi, in zdaj se je še osnovalo konstitucionalno društvo, katero bo nas pomagalo tlačiti, s posebnim upanjem zdanjega ministerstva. Naj si pa zapomeni, da brez krčmarja račun delati se pravi prazno sla- mo mlaiti. Da Trst nij ugoden kraj za ustavo- verer, to mora vsak pametni človek znati, kajti z blamažami, katero bodo želi, si lahko napol- nijo debelo kroniko. Da je to društvo ravno zrastle, ko je še luna mlada bila, si moramo posebno zapomeniti.

Za drugo pa se nam ne zdi posebno čuda, da je konstitucionalno društvo ravno pred pastom začelo svoje maskarado v Trstu počenjati, kjer je uže tako vse neumno, torej jim moramo pač pri- voščiti času primerno veselje. Ako pa pogledamo osebe tega društva, vidimo v prvi vrsti, in na čela renegata dra. Rabel-ja. Bolje bi bilo, da bi ime ponemčil in bi se „Scharfrichter“ pisal. Dr. Rabel ali se spominjate, ko ste nekemu poštemu in inteli- gentnemu tržaškemu Slovencu rekli: *Saj sem jaz tudi Slovenec?* Da, po imenu ste in rodu, ali po Vašem delu ste renegat. Da pa ste odpadnik in se obrnili proti nam, nij nam dosti žal, ker pregovor prav: *Kar barja odnese, so le smeti* Tudi mati Slovenija se ne bi jokala za Vas. Zasluge katere boste Germaniji svojim delovanjem dobili, bomo pa lahko na sušim papir zaznamovali. Škoda, da Bismark in car Viljem za Vas ne zna- ta, merda bi vam kako mesto na svojem dvoru ponudila.

Drugi pa so, kar se uže po ljubljanskem društvu zna, uradniki in stare kufrašte podobe, nanesani z nekaterimi fanatičnimi trgovci in one- moglami birokrati, kateri uže vidijo mest iz rajha do Jadre; pb katerim bo pridrdral Viljem ter obe- sil na grad črno belo-rudečo zastavo.

Braška „Politika“ ktera je prinesla zanimiv članek o slovanskem kongresu, je vzbudila med primorskimi in tržaškimi Slovenci veliko simpa- tijo do takega početja; tudi mi priznavamo ta korak kot posebno potreben v zdanjem času. Da pa „Politika“ kraj, kjer bi ta shod bil, na slovan- skem jugu išče, moramo trditi, da je s tem magne-

netično politično igro v pravo stran zasukala. Pripravljajmo se torej na delo uže pri času, utr- jujmo splošno blage ideje, katere bodo trdna vez vseh Slovanov, onega ogromnega naroda nad ka- terim se bodo razbili vsi naskok: in navali tuje sile.

Sovražniki naši priznajo sami naš razvitek in našo moč, ktera raste čudovito, zato pa delajo na vse kriplje nam škodovati, nam naš domač jezik vzeti in s tem počasi nas uničiti. Vse to pa nas ne more pogrezniti tako globoko, kakor smo bili; smo uže odrastli ter zapustili otročeje čevlje. Pogumno in ponosno korajimo in se ozi- rajmo na naše brate Čehe, kateri se ne uklonijo železni pesti, ktera vedno bije po svitli kroni česki in hrabrih potomcih Otokarja.

Znani dr. Kandler in zgodovinar Trsta je te dni tukaj umrl. Bil je z velikim bleskom poko- pan. Nam je toliko v spominu da je po okolici marsikako ime vode, hriba ali vasi ktero se je avtenično slovensko imenovalo in se še imenuje, v svoji zgodovini polašil. Druga znana osebnost, ktera je tudi te dni nehala živeti, je bil občno spoštovani in imenitni zdravnik dr. Capeletti, znan operater. Mestni zbor, mu bo postavil nagrobni spominek.

Tudi tu v Trstu se je ukorenil grdi talij-nski značaj, namreč rovanje in bodenje pri vsaki priliki z nožem in bodalom. Nobeni teden ne preide, da ne bi bili po 3. ali 4. zabodeni, in to prav za malo reč, časih samo ena beseda pripo- more da porine prijatelj svojemu prijatelju bodalo v rebra.

Iz Zagreba 31 jan. (Izv. dop.) Nij še kma- lu kaka vlada tako brezvestno komedijo igrala s s kacim narodom, kakor jo je zadnji čas igrala vlada magjarska z narodom hrvatskim. Polnih osem mesecev je že izteklo, kar je hrvatski nar- od z redkim enogla-jem volil svoje zastopnike v opoziciji proti vladi, odlagala ga je vlada od ob- roka do obroka. No videvši, da jaj tako postop- panje odvrtačujo še to malo prijateljev, kar jih je imela v deželi, privolila je naposled v odprtje deželnega zbora. 15. t. m. se je odprla deželna dvorana zastopnikom hrvatskega naroda a 4 dni potem, 19. t. m. razgnalo je kraljevsko pismo, ki je bilo pa že 11. t. m. podpisano, narodne za- stopnike spet na vse vetrove. Narod je že ne- strpljivo pričakoval zbora, ker se je nadejal, da mu po moččnosti zaceli rane, ktere mu je usekalo grozovitega Raucha štiriletno paševanje i katerih mu njegov naslednik ne samo nij znal celiti, temveč jih je še huje razdražil. To upati je imel tem večo pravico, ker je malo pred zborom magjarski mi- nister Lonyay k sebi poklical hrvatske prvake, da bi od njih izvedel želje in tirjatve hrvatskega naroda. Ti so mu spisali naše žalostno stanje ter so vse svoje zahteve zložili v obširno pismo in je predali Lonyayu. Minister se izrečnim tir- jatvam nij kazal nasprotnega, temveč je očitno izrekel, da se na tem temelji dá dalje dogovar- jati in celo svitla krona, kralj sam, je neki vse to odobril. Na temelji te spomence bi se bilo imelo sestaviti kraljevsko pismo do deželnega hrv. zbora, ki bi bil potem iz svoje sredine poslal nekoliko zaupnih mož, ki bi z zaupnimi možmi ogerskega zbora ugovorili konečno pogodbo, po kateri bi hrvatskemu narodu bilo mogoče laglje dihati. Vse je bilo dobro osnovano, vse je bilo zadovoljno, le nekteri, ki so menili Magjare bolje poznati, so zaradi pred preveliko zaupnostjo v magjarsko postenje - in ti zadnji se žalbog prav imeli. Lonyay, bržčas nahujskan od peščice hrv. magjaronov, se je jel nekam po robu staviti in magjarski listi so vsi, kakor na povelje, jeli lagati, napadati in sumajčiti ves hrv. narod, po- sebnoc pa zaupne može narodne stranke. Stavili so se na enkrat čudni pogaji: da naj se narodna stranka sprizani in stopi z magjaronsko, pa da posledni prostovoljno prepusti nekoliko sedežev v deželnem zboru. Jako smešno zahtevanje!

Ogenj naj se brati z vodo! Pa kje je tista stranka, s ktero naj bi se v eno stopila stranka narodna? Kdo bi mogel zahtavati, da se narodna stranka brati z nekterimi aristokrati, kateri, dasi živeči med narodom hrvatskim, so vendar njegovi zakleti sovražniki, želeči ga rajše danes nego ju- tri z ostalim Slovanstvom vred utopiti, ako bi mogoče bilo, v žlici vode. Ali naj se zveže z goljufivimi velikaši, katerim je sodnija v vseh stop- njah užgala neizbrisljiv žig sramote? Ali naj se druží z nekterimi odpadniki, ki so mastni službi za voljo izdali narodno stranko, pa so zopet pri- pravljeni jutri izdati magjaronsko, ako bi jim ktera tretja službo zagotovila. Tacih kužnih in gobovih mož zdrava in krepka stranka ne more vase sprejeti, ako si neče sama smrtnega lista podpisati. No Lonyay je sam izrekel, da na tej točki se dogovori ne bodo razbili ter je obljubil priti v Zagreb, kjer bi se imelo vse do kraja do- gnati.

Med tem se je odprl dež. zbor in Lonyay neutegnivši (?) sam priti, poslal je hrvatskega (?) ministra Pejačevića in mrkogledega Bogoviča za posrednike ter jima izročil „pisano pismo“, v katerem je neki stalo vse zapisano, v katerih stva- reh bi Lonyay popustil, v kterih pa ne. Ali to pismo je imel Pejačević v žepu in na vprašanje narodnjakov: kaj in kako, je odgovoril, da on ničesar ne vé. Ban Bedeković je po svoji stari navadi vedel še manj od Pejačevića, Bogovič je samo mrko v tla gledal boječ se narodnjakom pogledati v obraz in Lonyay je pa molčal. Toliko huje so pa upili magj. časniki, da prvaki nijmajo poverenja družih zastopnikov, in nič nij pomag- alo, da jih je več ko 50 izreklo in na pismo dalo, da popolnomo odobravajo dejanje in postop- panje zaupnih mož, dež. zbor je bil razpuščen.

Kdo je tega kriv? Hrvatski narod in njegovi zastopniki gotovo ne. Neki vrag je imel tu svoje prsti vmes - in bojimo se, da je tega vruga hrvatska majka rodila. Ali pride dan, ko se bude tudi to izvedelo. Toliko je pa že zdaj go- tovo, da je v tej stvari narodna stranka poštemo delala in da je nezaslepljeno javno mnenje na njeni strani. Za luži dnevi, so jej uklonili mnogo novih prijateljev, ki so doslej še zmerom verovali v magjarsko postenje. Zdjaj so luske od oči pale tudi onim, ki so brez razumka pričakovali od zveze z „brati Magjari“, da se povrnejo stari časi, ko je bil funt godovine po grošu, vino in duhan pa skoro zastoj. 19. januar je skoval novo vez, ki bodo Hrvato še trdneje priklenila na Čehe in Slovence. Nam je prav!

Videti je, da je tudi Lonyay sprevidel, da so ga njegovi doušniki prevarili. Spet klide in vabi prvake k sebi na nove dogovore in prvaki so res šli, dasi so jim nekteri odsvetovali. Mi se teh do- govorav niti ne veselimo, niti se jih bojimo, ker smo preverjeni, da boče zmaga na naši strani prejo ali pozneje - če ne prej, vsaj pri novih volitvah.

20. 1. Danes se govori po mestu, da je Be- deković padel in javno mnenje že pozdravlja no- novoga bana v osobi grofa Nugenta. To bi bilo dobro znamenje.

Iz Dunaja. 24. jan. (Izv. dop.) Državni zbor rešuje sedaj le bolj nevažne stvari. Vužneja so pa obravnavanja ustavnega odseka 24 udov, med kterimi je tudi grof Coronini, ki ima zastopati južne dežele t. j. Goriško, Istro, Trst in Dalmacijo. Ta odbor ima sedaj v pretresu poljsko resolucijo. Znamenito je pa, da je ministerski predsednik uže v prvi seji naznanil, da poljska resolucija, kakoršna je, ne more biti sprejeta. Sploh pa vla- da v tem odboru taka zmešnjava, da ne vedo ni kod, ni kam. Za sedaj so jo dali v pretres še dru- gemu pododboru, kateri naj potem celemu odboru poroča o tej zadevi. Ustavoverciij zahtevajo celo, da se ta stvar v (privatnem) klubu ustavovercev, ki šteje 88 udov pretresa, in po tem stoprv naj stavi ustavni odbor svoje predloge državnemu zboru.

Tukajšnji Slovenci smo radovedni, kako so bodo naši poslanci pri debati o resoluciji véli, kajti zadnje Pokljukarjeve besede so nam bile nejasne.

Govori se močno, da hoče ministerstvo južne poslance (ali tudi Kranjce?) za se pridobiti, da mu ne boče treba, tako odvisnemu biti od Pol- ljakov. In ti ljudje se bodo dali ujeti, samo če jim obljubi kako malo železnico, kako šoló itd.

V torek je došel sem tudi dalmatinski po- slauec Ljubiša.

Danes popoldno je bil pogreb največega nem- škega pesnika v Avstriji Franca Grillparzerja. Od vseh strani so vrelí ljudje, da bi svojemu lju- bljencu zadnje čast skazali. Od mnogobrojnih društev je dobil lorovove vence. Nad akademijo znanosti, nad dvornim glediščem, za katero je on veči del pisal, vibrajo črne zastave. Vsi dunajski listi donšajo njegov nekrolog, in črtice iz njego- vega živjenja. Dunaj zna svoje može častiti! In Grillparzer je tudi vse časti, vsega spoštovanja vredni! Žalost obhaja Slovenca o takih slovesnih slučajih, ako premišlja, kako malo se pri nas do- ma ceni prava dušna blagost in velikost. Prvi domoljub in narodnjak pri nas nij oni, ki je za narod spisal velika, nego oni, ki ume po zborih in čit- talnicah mnogo govoriti. S kratka mi iščemo ve- likih danov v malostni politiki, in v resnici veliki duhovi in pravi, istiniti domoljubje, možje znano- sti in umetnosti, se nam zde jedva spomina v- redni.

Iz goriške okolice. (Izv. dop.) Draga „Soča“ naznani tudi ti našim kmetom, da bodo vedeli, da nas vsako nedeljo od 10. do 11. ure dopo- ludne, podučuje učitelj kmetijstva g. Povše, tako marljivo in navdušeno, da mora človek nehote

strmeti, ako ima le iskrico ljubezni do kmetijstva v srcu. Morebiti bi kdo iz med čitateljev uprašal zakaj? Takim bi mi odgovorili: kmetij ni imel še dozdej nikdar priložnosti slišati omakanih govorov o napredku sploh, še manj pa o kmetijstvu. In zdaj nam je, ta gospod le iz ljubezni do kmeta začel prostovoljno, trto- in vinorejo tako jedrnato in lepo rezlagati, da ga človek mora razumeti. Zarad tega, bratje kmetijstva, nikar ne zanemarjajte tako važnega časa, ki se nam ponuja, porabimo ga na našo korist!

Tedaj, bratje, kateremu izmed nas je še mar za to, da se zboljša njegova zemlja, trta in sadno drevlje, nikar ne zamudi tega lepega časa! Tako bomo vsi vzajemno delali na domačem in narodnem polju. Vas pa, dragi gospod, bog živi mnogo let na Goriškem nam na korist in Vam na slavo!

V imenu več poslušalcev: St. M.

Politični pregled.

Najvažnejši predmet, kateri pride letos pred državni zbor, poljska resolucija, se zdaj pretresuje v podkomiteju ustavnega odseka; čez to pretresovanja ne pride noben glas v javnost; vse je tako tajno, da še dunajski listi nič pozitivnega ne zvedo. Da se poljska resolucija toliko časa vlačí, je kriva lastnost te resolucije, kajti ustavoverci bi radi Poljake na Dunaji obdržali in jim vendar le malo dali; zarad tega pa so jako neodločni in odlagajo z odgovorom, dokler morejo. Poljaki pa so jako potrpežljivi in se dajo dolgo časa za nos voditi. Sicer pa se sliši, da se ministerstvo v resnici pogaja s poslanci južnih dežel in da hoče tudi Slovence in Tirolce na stran poklicati, da jim kaj obljubi. Dasiravno se nam to le finta in plašilo za Poljake zdi, se vendar bojimo, da ne bi se dali preslepiti ti zadnji s kako obljubo. Posebno bi bilo želeli, da Slovenci Poljake podpirajo in da je vsa opozicija edina in kompaktna, ker le potem se je nadjati, da pade to ministerstvo in da se zopet začuje pogajanje za notranji mir. Vprašanje zarad veljavnosti zadnjih českih volitev v velikem posestvu se je zopet odstavilo z dnevnega reda, ker se menda ustavoverci bojé, da se s kakim sklepom v tej zadevi blamujejo.

Na Českem se je zgodilo, da so nemški porotniki čez toženi česki opozicionalen list „nekriv“ izrekli. S tem so česki Nemci pokazali, da se ne pusté rabiti kot policaji, za kar bi jih ustavoverci radi porabili. Poljski Ruteni napravljajo peticije proti Poljakom. Če bo sprejeta poljska resolucija, potem hočejo Ruteni, da se Galicija razdeli po obeh narodnostih. Poljaki se bajé malo zmenijo za nevarnost v lastni hiši, in se bodo iz bojazni pred domačimi in ptujimi Rusi najbrže z ustavoverci in deakovci zvezali, pa le v svojo škodo.

Na Francozkem se zdaj močno dela za razne monarhične stranke; Orleanisti in Bonapartisti rogovilijo javno in tajno; vidi se iz vsega, da francoska republika je v nevarnosti.

Na Španjskem hočejo novega kralja Amadeja uže odpraviti; prisiljen je bil zbor kortezov razpustiti in druge volitve razpisati, toda pri razpustu starih kortezov so se slišale razžaljive besede proti kralju in govorilo se je za republiko ter strašilo se je s puntom. Obstanek kraljev je odvisen od novih kortezov; a najbrže bodo zopet voljeni sami stari kortezi, in potem — finis kraljestva.

RAZNE VESTI.

(**Dr. Matija Prelog**) bivši slovenski deželni poslanec, osnovatelj, lastnik in urednik „Slov. Gospodarja“, predsednik mariborske čitalnice, vrli značajni domoljub je 27. januarja po kratki bolezní umrl v Mariboru. Bodi mu lahka zemlja!

(**Samomor**) Na pašniku in borštu imenovanem Zencé bonejske pri Solkanu bilo je dne 29. t. m. popoldne najdeno truplo neznanega mladenca, kateri se je sam umóril. Mladenč je mogel biti star kakih 18 do 20 let in je bil lepo po gosposko oblečen z rokovicami na rokah; ustrelil se je v desno sence za samokresom. Imel je pri sebi poleg sreberne ure z zlato verižico tudi 19 gol. v bankovcih in še nekaj dobriza. Pravíc ali kakih

drugih stvari iz katerih bi se njegovo ime spoznati dalo nij imel. Čeravno je bil dne 31. pret. meseca zvečer na ogled postavljen iz je obilo ljudstva iz Gorice in bližnje okolice gledat hodilo, ga ni nihče spoznal. Vsa njegova zunajnost kaže, da mora biti Italjan po naródnosti.

(**Sv. Mohorja družba**) v Celovci kaj lepo napreduje in zares pohvalno i vse časti vredno skrbi za to, da se širi omika i prosveta med priprosti slovenski narod. Preteklo leto je imela 17.395 družabnikov, katerih vsak je za l. gl. prejel več knjig, v obsegu 70 tiskanih pol. Vseh knjig je 104,370 istisov romalo po slovenski zemlji. Tekoče leto bode vsak družabnik dobil sp. t. 6 knjig, izmed katerih omenimo posebno: „Kupčija in obrtnija — denar in blago.“ Spisal F. Kočevár. „Umni živinorejec“ spisal Fr. Govekar. „Večernice“, 25. zvezek obsegajoč povesti in druge zabavne i podučne spise; dalje „Koledar za leto 1873.“ Vsaka teh knjig se bode tiskala v 19—20.000 iztish v lastni, o novem letu odprti družabni tiskarnici. Novi družabniki naj se vsaj do 10. aprila t. l. oglase. Bogme, noben narod se ne more ponašati z družbo, ki bi toliko storila za narodno prosveto in ki bi tako tiho in mirno, a neutrudljivo delala kakor sv. Mohorja bratovščina. Ona ne polaga denarja na mrtvo glavnicó, ne kupuje hiš kakor sl. matica, ne baba in ne šopiri se s tem, kje, kako in kaj so storili njeni odborniki za narod, (komaj vemo, kdo jej je voditelj), a njena dela jasno govore. Vi pa, Italijani in Nemci, ki se tako radi šopirite svojo teligencijo in kulturo, kje imate vi pri svojem ogromnem številu tako družbo in dalje, kje imate vi priprost narod, ki bi tako rad bral in toliko bral kakor naš? Namesto da mahate po nas, vzemite si raji našega kmeta v izgled, in učite tudi vi svojega kmeta brati! Tam širite svojo kulturo! To je za vas hvaležno in potrebno delo!

(**Čujte Slovenci.**) Gospod Dr. Della Bona notar v Gorici, se je prepričal, da zna slovensko pisati, in to tako le: Pred nekterimi dnevi so k njemu prišli 4 kmetje gorjani zarad neke važne pogodbe, in so zahtevali, naj slovenski piše pogodbo, da jo bodo znali doma prebrati, kedar bo treba. On se brani to storiti, češ da nij vajen in da so oni prvi, ki tako tirjajo. Da jih odpravi reče jim, naj pripeljejo kakega tolmača. Oni odijejo, toda na travnikuse ustavijo in eden pravi: Čujte možje, Slovenci smo, in po postavi tirjamo slovensko pisan kontrakt, mi ne potrebujemo nobenega tolmača, če ga dohtar potrebuje naj si ga gre sam iskat, vrnimo se. Svet obvelja, vrnejo se, in besednik pové, zakaj da so brez prestavljalca prišli pa dostavi: „Tudi Vi ne potrebujete tolmača, saj nas zastopite, in mi Vas, pišite kakor govorimo, to ne more biti težavno.“ — Ker so bili možje stalni, lotil se je dela, in dobro je šlo. Vsi so bili veseli, gospod notar, ker se je prepričal, da več slovensko zna, kakor je mislil; kmetje pa, ker so imeli slovensko pogodbo. Slovenci hodite tedaj kje, in delajte in tijaite enako. Če vas bo več tako storilo, vzame tudi kakega Slovenca v službo ta gospod notar.

Ljstnica uredništva.

G. dop. v Pr. Nemški listi so poročali, da je bil rokopis nejdén. To je laž! Rokopise uničimo precej po prvi korekturi.

Ljstnica upravnštva.

G. Josip Ivančič v Kanalu: 3. četrtletje 1871. = 0.70 in 2.30 za pol tekočega leta zneso gold. 3, tedaj 50 kebrov premalo; g. Aleks. Ličen v Ilirski Bistrici: Iz lanskega leta smo Vam prinesli 20 soldov, zdaj ste poslali gold 2.50, skupaj 2.70, imate tedaj na drugo polletje 1872. 40 kebrov dobrih; g. Anton Rebek v Podgradu: Za 1871. 13 soldov na dolgu; sl. čitalnica v Komnu: Za preteklo leto še 85 soldov; g. Andrej Zega v Koprivi: manjka 70 soldov za tretje četrtletje 1871; sl. čitalnica v Pulji: Plačala na tekoče leto gold. 1.95. tedaj za 4 leta 30 soldov premalo; g. Pegan v Pulji: Še 5 soldov pro 1871; sl. čitalnica v Kamniku: Manjkalo 70 soldov za tretje četrtletje 1871., ostane po tem takem 60 soldov na tekoče leto; France Polšak v Šmarji: Imate 60 soldov dobrih na tekoče leto; g. Leopold Vuk v Prvačini: Soča izhaja vsak teden, tedaj 1 gold. premalo; g. Nabergoj na Proseku: manjka 70 soldov pro 1871; g. A. Božič na Otelci: Plačali ste od 1. aprila do 1. julija, tedaj še gld. 1.30; g. Andrej Brezovšček v Štanjelu: Manjka 70 soldov za tretje četrtletje; sl. čitalnica v Ormuži: Ima 60 n. kr. dobrih na tekoče leto; g. Miha Čenčič: 70 sold. smo zataknilo luknjo tretjega četrtletja in 60 soldov smo Vam prepisali na 1872.; gg. Š. Gabršček v Ajdovščini in O. Ubald Bergant v Gorici 1/4 letna naročnina za neude društva „Soče“ gld. 1.20; sl. čitalnica v Kranji: 2 gld. smo zapisali na lansko in 1/2 na tekoče leto; puščavnik v Celovcu: Katolika ti pove tako le: Sem ti poslala vsak list, nijsem tedaj kriva, če jih nisi prijel, potrpi, prileteli ti bodo listi kakor Izrael-

cem jerebice; I. B. v K.: Blisk pride ob svojem času na vrsto, Vašo deklaracijo vzamemo na znanje.

g. A. Harmel v Cerknem! Prvo djanje ostane dobro, če mu bode sledilo drugo; g. I. Jeram: Smo, sl. čitalnica v Celovcu: 2 gold. na lansko in tri na tekoče leto; g. Alojzi Abram v Tapelčah: Manjka 70 soldov za tretje četrtletje 1871. g. Jak. Logar: za tretje četrtletje nijsmo prijeli nič; g. Miha Čenčič: 60 soldov Vaših in 1 gold. H—čev imate na tekoče leto; g. Andr. Pirjavec: Nijsmo prejeli nič za tretje; g. J. J. v Cirknici: Na predlagi Vašik razlogov pošiljali Vam bomo „Sočo“ za gold. 3 1/2, za toliko tudi J. J-u v Bezolaku, Ker smo Vam zapisali 70 soldov na preteklo, manjka za tekoče leto še gold. 1. 70, J. plača še 1 gold. Vsem p. n. naročnikom: Kdor naročnine ne plača, zapišemo ga v črnbukve. Če se kak naročnik oglasi pri uredništvu, dobi namesto 1. štev. koristne bukvice.

Pozor!

V Rifenbergu v Miklavih se prodaja zidana, s korci krita hiša št. 57 na parceli št. 116, ki meri 15[] sežnjev. Hiša ima pri tleh 2 sobi in kuhinjo, 2 kleti, eno za vino, drugo za ostale navadne pridelke; dalje v prvem nadstropji tudi 1 predsobo in 2 sobi, nad katerimi jo senjak. Poleg hiše je tudi s korci krita štala z dvoriščem pod parc. št. 112 in 119, kar obsega 51[] sežnjev. Vse pohištvo je v najboljšem stanju.

Dalje se prodaja:

- 1.) Njiva z vinogradom, imenom Tejca sub parc. sl. 1355, obsegajoč 220[] sežnjev.
- 2.) Senožet z drevljem, imenom Tejca pod parc. 1354, obsegajoč 52[] sežnjev.
- 3.) Vinograd na Mlaci, parc. 2646, ki meri 223[] sežnjev.
- 4.) Pašnik v Mlaci, parc. 2647, obsegajoč 353[] sežnjev.
- 5.) Hosta in vinograd na Cukami, parc. 1394, obsegajoč 1136[] sežnjev.

Kdor želi to lepo posestvo kupiti, naj se oglasi v Gorici, v Raštelju h. št. 291 (v Alviainovi hiši), v 2. nastropji, ali pa pri uredništvu „Soče.“ Kdor kupi, dobro in po ceni kupi, da bodo lahko zadovoljen.

Poslano.

Priporočilo.

Nanašaje se na to, kar smo brali v českih in slovenskih časnikih o hvzli vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ — katero so osnovali naši bratje Čehoslovani v Pragi in kterej na čelu stoji slavni narodnjaki dr. Franjo Palacky, knez Jurij Lobkovic, grof Ottokar Černin, Janez Skrejšovsky, dr. Fr. Chleborad i. t. d. radi vstrezamo želji gospoda Jan. L. Černy-a, poročnika „Slavje“ in prvega tajnika generalnega zastopa njenega, za dežele slovenske, da narodu našemu poročamo to banko, kateri je prvi in dosihmal edini slovenski zavod in na mnogo strani dobičkov zagotavlja onim, ki se ga udeležijo in stopijo v kolo materijalne vzajemnosti slovanske. Bodi Vam tedaj živo priporočana

„SLAVIJA“.

V Ljubljani na sv. Miklavža dan 1869.

Dr. Janez Bleiweis l. r.
Dr. E. H. Costa l. r.
Dr. Lovro Toman l. r.

Cenik raznega blaga na goriškem trgu.

	polonik po gl.	3.30	do gl.	3.50
Pšenica		2.30		2.50
Rž		2.50		2.60
Turšica		3.30		3.40
Ječman, pehan		2.80		2.—
„ cel		3.20		3.80
Fežol		1.40		1.60
Oves		2.—		2.20
Ajda		11.50		12.50
Rajž prve vrste cent		10.50		11.—
„ druge		1.90		2.10
Seno		1.20		1.40
Slama		35.—		38.—
Slanica (špeh)		2.50		3.—
Krompir		13.—		13.50
Vino, belo briško kvinč		13.50		14.50
„ čsno furlansko				